ŠTÁTNA
OCHRANA PRÍRODY
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Oznámenie o eliminácie problémového jedinca medveďa hnedého (*Ursus arctos*)

Štátna ochrana prírody Slovenskej republiky (ďalej len „ŠOP SR") je v zmysle § 65a ods. 5 zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov oprávnená zabezpečovať plašenie, odchyt alebo usmrtenie chránených živočíchov, ktoré svojím správaním mimo miest ich prirodzeného výskytu bezprostredne ohrozujú zdravie alebo bezpečnosť obyvateľov obcí. ŠOP SR zabezpečuje starostlivosť o populáciu chráneného živočícha - medveďa hnedého v súlade s Programom starostlivosti o medveďa hnedého (*Ursus arctos*) na Slovensku, pričom pod starostlivosťou sa v nevyhnutných prípadoch rozumie tiež vylúčenie konkrétneho problémového jedinca medveďa hnedého z populácie na základe rozhodnutia Zásahového tímu pre medveďa hnedého. Usmrtením konkrétneho problémového jedinca sa predchádza vzniku opakovaných škôd a nebezpečných stretov človeka s medveďom, pri ktorých dochádza k ohrozeniu zdravia a bezpečnosti ľudí, a ktoré vznikajú aj napriek opatreniam realizovaných Zásahovým tímom.

Zásahový tím pre medveďa hnedého z týchto dôvodov

OZNAMUJE

eliminácia problémového jedinca medveďa hnedého (*Ursus arctos*):
sociálny status: **subadultný jedinec (cca 3 roky)**
v lokalite: **Dovalovo – Konský hájik**
obec: **Liptovský Hrádok - Dovalovo**
okres: **Liptovský Mikuláš**
kraj: **Žilinský**
kompetenčné územie CHKO/NP: **TANAP**

Záver:
Na základe vyššie uvedených skutočností a vzhľadom na fakt, že všetky opatrenia, ktoré Zásahový tím pre medveďa hnedého vykonal s cieľom predísť usmrteniu chráneného živočícha sa ukázali ako neúčinné, **navrhujeme,** aby predmetný jedinec medveďa hnedého bol vylúčený z populácie. Jedinec opakovane navštevoval obývanú oblasť a spôsoboval škody na majetku. Taktiež sa pohyboval v intraviláne obce Liptovský Hrádok, časť Dovalovo, čím predstavoval potencionálne riziko pre obyvateľov obce. (viď priložená identifikačný protokol). Eliminácia neohrozí zabezpečenie priaznivého stavu populácie dotknutého druhu v jeho prirodzenom areáli.

V BANSKEJ BYSTRICI, dňa 26 JÚL 2024

ŠTÁTNA OCHRANA PRÍRODY Slovenskej republiky Tajovského 28B 974 01 BANSKÁ BYSTRICA IČO ①

Ing. Štefan Kysel
Generálny riaditeľ ŠOP SR

Príloha: Protokol identifikácie synantropného jedinca medveďa hnedého

Protokol identifikácie synantropného jedinca medveďa hnedého											
sociálny status jedinca medveďa hnedého:											označenie: subadult Dovalovo 1
~~vodiaca medvedica~~				~~mláďa~~	subadult		~~adult~~				
počet mláďat:					♂	♀	♂	♀			
č.	Dátum	Čas	lokalizácia GPS:		plašenie		preventívne opatrenia		miera rizika 1	2	3
1.	17.5.2024	11:58	X: 49.055227 Y: 19.771443		~~áno~~	nie	~~áno~~	nie	x		
2.	14.6.2024	7:54	X: 49.054131 Y: 19.761222		~~áno~~	nie	áno	~~nie~~			x
3.	18.6.2024	16:05	X: 49.055534 Y: 19.762336		áno	~~nie~~	áno	~~nie~~			x
4.	22.6.2024	21:18	X: 49.054207 Y: 19.771543		~~áno~~	nie	~~áno~~	nie	x		
5.	23.6.2024	21:19	X: 49.040705 Y: 19.766470		~~áno~~	nie	~~áno~~	nie		X	
6.	23.6.2024	1:56	X: 49.050745 Y: 19.761908		~~áno~~	nie	~~áno~~	nie			x
7.	1.7.2024	18:37	X: 49.040586 Y: 19.766986		áno	~~nie~~	~~áno~~	nie		x	
8.	6.7.2024	5:24	X: 49.054372 Y: 19.779277		~~áno~~	nie	~~áno~~	nie			x
9.	19.7.2024	17:52	X: 49.053562 Y: 19.771780		áno	~~nie~~	áno	~~nie~~			x
10.	21.7.2024	12:39	X: 49.053302 Y: 19.771526		áno	~~nie~~	áno	~~nie~~			x

Prehľad hlásení o výskyte problémového jedinca medveďa hnedého:

Hlásenia v dňoch: 17.5.2024,14.6.2024,18.6.2024, 22.6.2024, 23.6.2024 (2x), 1.7.2024, 6.7.2024, 19.7.20224, 21.7.2024

Vonkajšie poznávacie znaky: subadult, sfarbenie srsti šedé, biele škvrny v oblasti krku pred lopatkami na oboch stranách tela, odhadovaná hmotnosť 50 – 70 kg

Popis situácie a odôvodnenie elimiminácie synantropného jedinca medveďa hnedého: Prvé hlásenie o výskyte medveďa bolo prijaté občanom dňa 17.5.2024, keď videla prebehnúť medveďa cez štátnu cestu za obcou Dovalovo smerom na Liptovskú Kokavu. Ďalšie dve hlásenia boli z PD Dovalovo, kde sa medveď v nočných hodinách pohyboval po areáli družstva čím predstavoval riziko pre zamestnancov a hospodárske zvieratá. 22.6.2024 ZTMH prijal hlásenie od OOPZ, kde videli medveďa na hranici intravilánu obce Dovalovo. Policajná hliadka medveďa vytlačila mimo intravilán obce v smere severovýchod. 23.7.2024 ZTMH zaznamenal na FB stránke výskyt medveďa pri obchode Jednota, priamo v intraviláne obce. V ten istý deň v popoludňajších hodinách bol hlásený výskyt predmetného jedinca v lokalite Pri Kaplnke – Dovalovo. Lokalita Pri Kaplnke bola v uvedenom čase výraznejšie navštevovaná obyvateľmi obce, nakoľko prebiehala kultúrne podujatie organizované obcou. 1.7.2024 člen ZTMH natočil video s problémovým jedincom na tej istej lokalite. Jedinec nevykazoval známky plachosti, nereagoval na hlasitý piskot ani krik. Ďalšie hlásenie prišlo od člena PZ Hradská hora (video), kde je zachytený a jednoznačne identifikovateľný jedinec vyskytujúci sa cca 200 m od posledného obývaného rodinného domu. Situácia sa vystupňovala 19.7. 2024 kedy sa medveď objavil pri záhrade rodinného domu č. 491. Následne bol jedinec vytlačený do blízkeho porastu za pomoci ZTMH a OOPZ. Opätovne sa vyskytol 21.7.2024 v poludňajších hodinách priamo v záhrade rodinného domu č, 491, kde bol na slivkách. Predstavoval tým vysoké riziko kontaktu a tým aj potencionálne ohrozenie zdravia a majetku obyvateľov. Zásahový tím nepredpokladá, že ďalšie averzné metódy plašenia prinavrátia danému jedincovi prirodzenú plachosť. Medveď predstavuje riziko pre obyvateľstvo aj z dôvodu prázdnin dovolenkového obdobia a tým zvýšeného pohybu detí a turistov. ZTMH navrhuje jedinca odstrániť z populácie, čím však nedôjde k narušeniu populácie druhu.

Kategorizácia rizika		
1.	Malý problém nevyžadujúci urgentný zásah	Medveď nespozoroval prítomnosť človeka a správa sa prirodzene
		Pri náhodnom strete na krátku vzdialenosť, medveď ihneď odíde.
		Pri náhodnom stretnutí sa medveď postaví na zadné nohy.
		Medveď si je vedomý prítomnosti človeka, ale neodbehne preč a ignoruje človeka v prirodzenom prostredí.
2.	Závažný problém vyžadujúci naliehavé riešenie	Medveď opakovane chodí do blízkosti trvale obývaných domov.
		Medveď hľadá potravu alebo spôsobuje škody v blízkosti trvale obývaných budov.
		Medveď opakovane chodí do neobývaných budov, napr. chlievov, stajní a prístreškov v blízkosti obývaných domov.
		Medveď opakovane chodí do ľuďmi súvisle osídlených území.
3.		Medveď si bráni potravu útočením na ľudí (fyzický kontakt).

	Veľmi závažný problém vyžadujúci odstránenie medveďa	Medveď postupuje za ľuďmi v tesnom závese.
		Poranený medveď útočí na ľudí.
		Medveď vstúpi do obývanej budovy.
		Medveď napadne človeka bez toho, aby bol úmyselne alebo neúmyselne vyprovokovaný.

** Nevyhnutnou prílohou formuláru sú audiovizuálne záznamy a mapa výskytov synantropného jedinca medveďa hnedého.*

LM City
18.6.2024
17.05.2024
o Dovalova
6.7.2024
Dialničný most Dovalovec
22.6.2024
Družstevná
predajňa Dovalovo
4.6.2024
19.7.2024
21.7.2024
E50
23.6.2024
DOVALOVO
Dovalovo Cintorín
23.06.2024
Kaplnka nad Dovalovom
1.07.2024

...

Dajte pozor kaplička medved fotene 17:10

...

Medveď jednota dovalovo dávajte pozor